Владимир Медински, министар за културу Русије, донео је у Београд страницу Мирослављевог јеванђеља која се од деветнаестог века налазила у Петербургу. Страница је изложена у Музеју Вука и Доситеја на изложби под називом „Путевима Мирослављевог јеванђеља“.

Кустурица је српски бренд у филму, он је вероватно један од најбољих редитеља у свету, и све чега се он дотакне – позлати се, каже у ексклузивном интервјуу за Спутњик Владимир Медински, министар за културу Руске Федерације.

Медински је по образовању историчар, писац неколико романа и култне трилогије „Митови о Русији“, која је продата у неколико стотина хиљада примерака.

Да ли су Руси заиста највеће пијанице на свету; Ко је измислио вотку; Да ли медведи шетају улицама руских градова; Да ли је Иван Грозни био „више грозан“ од својих савременика који су владали Европом — то су само неки од стереотипа који упорно опстају у западном свету, а које аутор, како сам каже, „развенчава“ у трилогији.

У интервјуу за Спутњик, министар најпре одговара на питање о томе како је дошло до предаје вредног документа Музеју Вука и Доситеја.

— Ваш министар културе испричао нам је историју Мирослављевог јеванђеља, о томе како се та страница нашла у Русији, и обратио нам се са молбом да је изложимо овде. Ми сада правимо малу изложбу тог предмета. Изложбу једног експоната. Али, ипак, главни разлог моје посете је европска премијера филма „Батаљон“, о Првом светском рату. Ми знамо да је рат почео овде, и чини ми се да је врло симболично што се премијера филма догађа у Београду.

У вези с тим, хтела бих да приметим да смо сведоци покушаја ревизије историјских чињеница. Све се чешће чује да су Србија и Русија кривци за Први свтски рат, а да је у Другом победио неко други, ни ви ни ми, као да нисмо ратовали.

— Треба се према свему томе односити с иронијом. По правилу, побеђени или они који су стајали са стране, увек покушавају да припишу себи туђе победе и туђа достигнућа. Ми знамо ко је у праву а ко је крив, ми се трудимо да сачувамо своју историју. Чак и у Првом светском рату, који у нашој заједничкој историји представља трагичну страницу, са Русијом се десило нешто немогуће — изгубила је рат од земље која је већ била поражена, све захваљујући чудном ставу бољшевика, грађанском рату. Па ипак, ми се трудимо да сачувамо и сећање на тај рат, и сећање на наше јунаке. Филм „Батаљон“ говори управо о једној невероватној херојској епизоди из 1917. године.

Знате, Александар III, један од руских императора, рекао је свом сину Николају II да не обраћа пажњу на оно што о њему мисле у Европи. Просто, треба да погледа на карту и све ће му бити јасно. Сви се боје наше величине. Ми се стога трудимо да се не љутимо због онога што други мисле о Русији, и због грехова које нам неки европски политичари и неке земље приписују. Заправо, не земље већ политичари – на односе међу људима се то практично не одражава. Са ретким изузетком, а ја често путујем у европске земље представљајући догађаје из културе, видим да се односе према нашој култури и историји са великим поштовањем. Политичарима су потребни непријатељи. Њима је потребно оправдање за глупост, неталентованост, за сопствене грешке. Чиме се може објаснити лудачка политика украјинског руководства, осим тежњом да се увелича непостојећа претња из Русије, водећи практично рат са сопственим народом и оправдавајући сопствену професионалну импотенцију. Они нису способни ништа да створе. Зато им је потребан непријатељ. Да с једне стране одржавају свој рејтинг, а да с друге просе помоћ од Америке и Европе. Ја мислим да је та политика без перспективе и она ће се неизбежно завршити крахом, зато што, како је говорио Линколн, можеш цео живот да обмањујеш једног човека, дуго да обмањујеш многе, али не можеш цео живот да обмањујеш цео народ. За нашег живота, имаћемо прилике да видимо другу Украјину и

други однос према Русији.

Шта Русија ради да сачува то сећање? Реч је о рату, али је реч и о ситуацији у свету данас. Ја знам да сте ви стручњак за „Пи-ар од Рјурика до данашњих дана“. Чини ми се да Русија у свету губи тај рат на плану имиџа. У очима западног човека, Русија је земља зла. Шта се чини да се то измени? И да ли се довољно ради на томе? Може ли, у том смислу, управо култура да буде она карика која Русију повезује са светом? Уведене су санкције, буџет се смањује у неким областима. Шта је са културом?

— Без обзира на санкције и без обзира на одређене економске тешкоће, Министарство културе је сачувало буџете свих институција којима руководи. Сви музеји, позоришта, нећете веровати, сачували су финансирање на нивоу прошле године. Штавише, прошла година, која је у Русији била проглашена годином културе, постала је апсолутни рекордер — имамо више од 30-40 нових, музеја, концертних сала, нових пројеката… Уморио сам се од путовања по Русији и пресецања траке приликом њихових отварања… Такву помоћ од стране власти култура никад није имала. Посета позориштима се повећала за 17 процената, посета музејима у Москви је за две године порасла за трећину. Људи са задовољством иду у биоскопе, циркусе, музеје… Култура јесте најбољи амбасадор Русије у свету и најбољи пропагандиста. Она директно делује на културне вредности човечанства.

Ви улажете новац у културу, укључујући, наравно, и филмове. Какви филмови се у Русији снимају — ово је година победе у рату, да ли чините нешто да се сними што више филмова и преведе што више књига на ту тему?

— Да, наравно, ми финансирамо прилично много филмова — уметничких и документарних, о Другом светском рату, финансирамо изложбе, позоришне представе. На пример, за две недеље ће у Москви бити велика премијера руско-украјинског филма, под руским називом „Битка за Севастопољ“. Говори се о судбини једне дивне жене која је била најефикаснија жена снајапериста у светској историји. Тешко је замислити малу, ситну девојку, која је управо завршила Историјски факултет у Кијеву, и која се, са нешто више од 20 година, нашла у армији, у одељењу снајпера. За годину дана је неколико пута била рањена, па је демобилисана. Она је уништила 309 фашиста, од тога — 36 професионалних немачких снајпера.

Чудо од девојке.

— Пошто је неколико пута била рањена и није више могла да држи оружје у рукама, отишла је као члан совјетске делегације у Америку, дружила се са Еленор Рузвелт, живела је у Белој кући и ишла у Енглеску да води мобилизациону кампању за отварање Другог фронта. Постала је звезда, посвећивали су јој песме, а Чарли Чаплин, кад ју је дочекивао у Холивуду, рекао је да завиди њеној популарности. Она је учинила много да сломи традиционални амерички изолационализам, јер јавно мњење није хтело да САД ступи у рат. Показала је Американцима да треба да подрже СССР у борби с нацизмом.

Све то је апсолутна истина до најмањих ситница. Штета је што у данашње време са Украјином немамо сличних пројеката. Код њих Министарство културе практично не ради. Министарство културе и државна филмска индустрија Украјине баве се само тиме да сваке недеље направе нови списак филмова и књига из Русије који су у Украјини забрањени. Ни за шта више немају ни интелигенције ни савести. Већ су забранили дела Михаила Булгакова, иако је он цео живот провео у Кијеву. Очекујем да забране Гогоља и Шевченка, зато што је највећи украјински песник Тарас Шевченко, кога су Руси откупили од племића и који се школовао у Петербургу, писао поезију на украјинском, а прозу и дневнике на руском језику. Код куће је говорио руски. Он има статус народног песника, и бојим се да ће и њега забранити у Украјини. Чини ми се да су у томе полудели, и да ће их брзо проћи.